

MATIELAND BIED ROER- EN ONTHOU-DINGE

Marzith Moolman, Faerie Glen

Met my *Matieland* vars uit die posbus, sak ek Min die Pretoria winterson op my bank neer. Ek blaai-lees en binne minute is ek op die Bos! (stuur 'n 'mamma-verlang-nou-Stellenbosch-toe' sms aan ons twee studentekinders).

Ek kyk die Laan-foto middeldeur. (Bravo SR met 'n uitstekende projek!). Ek geniet die foto van Helshoogte se wenvlot. (Ons seun se HK-projek). Ek sien die mooie Victoriastraat met sy blare tapyt. Ek herken 'n vriendin se dogter op 'n foto! Ek lees van die Helshoogte-reünie (waarheen ons gaan). Ek voel trots as ek lees wat alles op *Matieland* gebeur!

En toe lees ek die redakteursbrief, ek's dadelik benoud/onrustig/ontevrede/bekommerd. Nee, asseblief nie! Ons wil ons *Matieland* hê! (Ek sal 'n 'tantrum' van 'n tweejarige gooi as dit moet). Dis kosbaar, onontbeerlik, baie spesiaal - dis hartskos!

Ons wil uit jul omgee-penne die Matie-stories hoor, nie deur ongevoelige koerantjoernaliste nie. *Matieland* laat ons onthou, hou ons lojaal en in voeling met ons geliefde Alma Mater. Hier lees ons raak-dinge, roer-dinge, onthou-dinge! "Agterblad" was tonekrullekker!

briewe

HOU AAN MATIELAND STUUR!

Horatius Wilhemij, Busselton, Australië.

In verband met die versoek om bevestiging van aanhou van aanstuur van die *Matieland* tydskrif vra ek dat jul tog maar moet aanhou met stuur. Dit is beslis insiggewend en aangenaam om op hoogte te bly hoe die Stellenbosch Universiteit so goed gehandhaaf word.

BAIE GELUK AAN DIE JUDOKLUB!

Roline Wassenaar, Kuilsrivier

Ek was lid van die eerste damesspan ooit wat aan intervarsity en ook later aan die inter-universitêre toernooi deelgeneem het. Sal ek ooit die berig in die destydse Landstem vergeet! Dit het gelui: "Wolwe pasop vir die asters! Staal bruis in hulle are!" Dit was erg om daarna by die klomp ingenieurstudente verby te loop op pad klas toe en hulle aanmerkings te hoor - sit hulle deesdae nog daar voor die gebou tussen klasse?

Ek onthou dat ons in 'n hotel in Kaapstad tuisgegaan het tydens die toernooi, en na 'n aandkompetisie wou ons darem sien hoe 'n nagklub van binne lyk. Hulle wou egter nie die mans sonder baadjies toelaat nie, en op ons beurt het ons nie kans gesien dat enigiemand met 'n Matiebaadjie by 'n nagklub ingaan nie, met die gevolg dat ons mooi onskuldige studente gebly het!

Ons het die Ikeys sommer lekker geklop en die beste van alles is dat ons nie 'n afrigter gehad het nie. Senior judokas (Piet Erasmus, Paul Roos, Nico de Koker, Kallie Kirsten) het ons gehelp - die boek het op die bankie gelê en daar is kort-kort daarin gekyk en dan raad gegee. Ons moes een aand 'n selfverdedigingsvertoning by Coetzenburg gee. Kallie Kirsten sou my aanval (met 'n rubbermes, het hy my verseker!) en dan moes ek hom natuurlik teenstaan. Toe ons die aand daar opdaag, het my hart amper gaan staan toe ek die regte mes in die lig sien blink! Nietemin, alles het goed afgeloop, seker maar oor Kallie se ernstige samewerking want my senuwees was nie so goed met daardie mes in gedagte nie.

Alle voorspoed aan die judoklub.

MAN VAN STAAL LAAT MENS TERUGDINK

Andries Philander, Eersterivier

Vreeslik dankie vir *Matieland*. As oud-student voel ek bevoorreg om op die wyse kontak te behou met die Universiteit. Ek is 'n leser van formaat en geniet elke artikel.

Ontwikkelings en vordering dui op totale verandering in ons samelewing en sy kaleidoskoop van omwenteling vir 'n beter môre.

Die "man van staal" berig laat 'n mens terug dink aan jou fiere jeug en die nostalgie van lewe. Dit bring die denke tot beweging met Spiderman, Superman, Man van Intersek en onthou Zoro. Kinderpartytjie staaltjies roep kindwees tot sy reg met pa en al.

In die grootmens wêreld soos prof Nico Koopman sal sê (met nostalgie en dikstem): "Oom Dries nou raak ons groot manne, hoor?"

Skryf en wen!

Marzith Moolman van Faerie Glen het hierdie keer se wenbrief geskryf. Hou die pos dop vir 'n Matie-komersie en 'n pragboek. Die Matie-komersie is met die komplimente van die Matiewinkel (Sien www.matie-e-winkel vir meer inligting of skakel 021 886 8853 of stuur e-pos na matiewinkel@adept.co.za).

Tweede Refleksie - 'n Keur uit die denke van Johan Degenaar, bied 'n keur uit die werk van Johan Degenaar, 'n uitsonderlike mens en denker, wat tereg erkenning geniet as een van die invloedrykste Suid-Afrikaanse filosowe van sy generasie. Dit word geskenk met die komplimente van AFRICAN SUN MeDIA, geïntegreerde inhoudsbestuurder en spesialis-verskaffer van uitgewers- en drukdienste vir hoër onderwys en die private sektor. (Kontak Justa Niemand by tel 021 808 2401, of per e-pos by africansunmedia@sun.ac.za of sien www.africansunmedia.co.za en die webwinkel by www.sun-e-shop.co.za).

DIS HOEKOM EK MATIELAND SO GENIET!

René Basson van Greenside, Johannesburg

Ek geniet die Matieland baie om verskeie redes. Eerstens is ek self 'n lektor, maar het besluit om 'n "sabbatical" te vat om eers my kinders tot skoolgaande ouderdom groot te maak. Dus voel ek ver verwyderd van die akademie, maar die artikels in die Matieland hou my in pas met wat tans aangaan in die akademie. Tweedens bly ek nou al 'n geruime tyd in die Noorde, eers die Vrystaat, toe Noordwes en nou Gauteng. Die gevoel van die Matieland is nog eg Kaaps en bied altyd 'n welkome ontvlugting.

Soenery is goedkoop!

Mev Adele Steun, Bloemfontein

Toe ek na die massa-soenery op TV kyk was my eerste gedagte: Hoe goedkoop kan mense nog word – en dit by my *Alma Mater!*

Wie hierdie afstootlike gedagte uitgedink het weet ek nie – maar dat so iets liefde en vrede kan bewerkstellig is belaglik. Omgee vir mekaar en deernis teenoor alle groepe het niks met 'n fisiese klouery te doen nie.

Ek was hartseer om in *Matieland* te sien dat die gedagte is dat dit elke jaar gaan plaasvind.

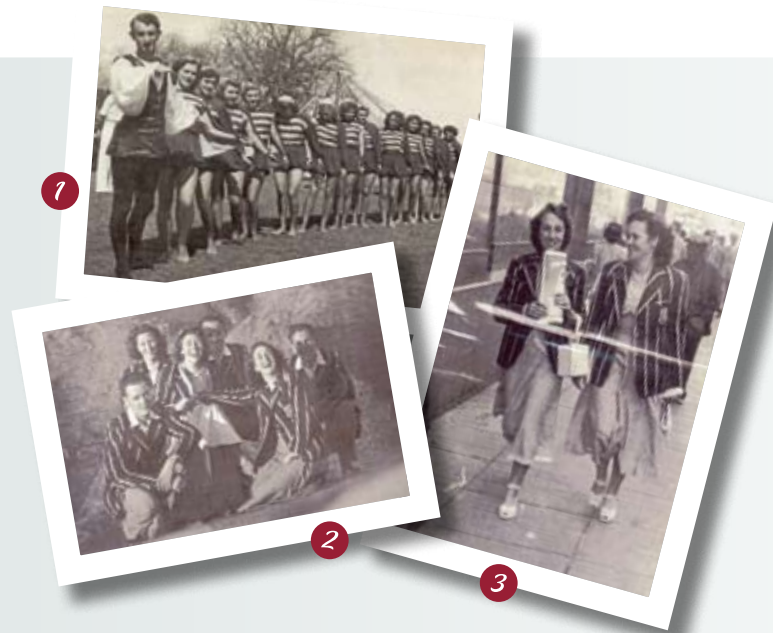
FOTO'S UIT JARE GELEDE!

Mev Nicoline Roux (gebore van Schalkwyk), Stellenbosch

Vir die eerste maal nadat ek universiteit en Stellenbosch in 1950 verlaat het, kon ek weer die jool vanjaar bywoon. Dit was vir my nogal 'n aangename belewenis met nostalgiese herinneringe aan ons Lentejool van 1948 (foto 1). Dit het daardie tyd saamgeval met lentetyd in September – vandaar die bytjies en blommetjies. Ek sal myself as een van die "perform"-bye liewer nie identifiseer nie.

Ons het ook gaan joolblaai verkoop in Grabouw en Hermanus – nooit gedink dat ek nog eendag as eggenote en moeder van vier vir 52 jaar in Grabouw sou woon nie!

Foto 2 is bo-op Sir Lowry's pas geneem. Op dié foto is ek regs – voor en mev Anna Brink (gebore du Plooy) links-agter. Dit sal interessant wees om te hoor wie was die ander studente.

Die foto van die twee jong dames gekleed in die "New Look" met die Matie baadjies aan (foto 3) is regs mev Magda J. van Rensburg (gebore Jackson) en ekself. Dit is in Adderleystraat, Kaapstad geneem. Daardie jare was ons nie toegelaat om ons Matie baadjies op die kampus te dra nie; slegs met spesiale sportgeleentheid!

Ja, en was dit 'n kuns om daardie "New LOOK" rokke uit die speke van die fiets se wiele te hou wanneer die Stellenbosch reën uitsak; om van die stywe onderrokke (wanneer ons dit ook soms aangetrek het) nie te praat nie!

Maar! Toe ek die damesstudente se kortbroekies as klasdrag in die somer vanjaar so sien – toe is ek maar dankbaar vir ons elegante ongemaaklike "New Look".

(Mev Nicoline Roux vra dat as daar mense is wat hul hulself herken op die foto's hulle asb moet kontak maak met die Alumni-kantoor. Brief verkort. Red.)

DIS 'N EEG EN NIE 'N EKG!

Elsbert Meyer, Oudtshoorn

Ek skryf na aanleiding van Maureen du Plooy se brief in die vorige uitgawe: "Toe vat die Prof aan my hand". Ek is self 'n oud-student ('n mansstudent en kan dus nie saampraat nie) van wyle prof AB van der Merwe, hoewel 'n paar jaar me Du Plooy se senior. Ek wil net op een glipsie wys. Die handvatery het haar duidelik ontstel. Die apparaat wat hy gedemonstreer

het, was waarskynlik 'n EEG (Elektro Enkefalogram) masjien wat die bringolwe meet. 'n Elektro Kardiogram (EKG) soos sy dit noem, meet die hartritme. Miskien was haar hart ook in die saak betrokke!

Dat dr AB, soos ons hom genoem het, 'n aantrekklike man was, is seker. Ons het geglo dat al die eerstejaarsmeisies 'n foto van hom in hulle sakke gedra het. Meegaande foto, uit 'n derdejaars damestudent van die tyd se sak, wys hom in aksie voor 'n derdejaarsklas in 1961.

MATIELAND SE KOSTES

Me CEJ Visser, Calvinia

Gluk met die beriggewing van baie en (veral goeie) nuus uit Matieland in *Matieland*. Dankie vir deurgaans hoë standaard en goeie taalversorging (en ook somer dank dat die streng akademiese inligting ons as boere-mense gespaar word!)

Rakende julle probleem met toenemende kostes aan die blad: Ek stel voor dat jul maar eers die durabele glanstipe papier laat gaan en te midde daarvan steeds die inhoud tops hou. (Heelwat tydskrifte gebruik 'n heelwat dunner tipe glansblad wat ek glo die eerste koste-inkorting sal kan meebring).

Tog wil ek u verseker dat al sou Matieland-nuus mettertyd op koerantpapier hier aankom, ek glo dit steeds die spogblad van my *alma mater* sal bly – die vertoonvenster en nostalgie-opwekker wat dit vir alumni is!

1953 SE TOER NA DIE ZIMBABWE RUÏNES

Dr Victor Dercksen, Graaff-Reinet

Op 30 Junie 1953 vertrek ons groep van ongeveer 30 Matie studente onder aanvoering van ons Volkekunde professore JP Bruwer en G Schüller per trein vanaf Stellenbosch. Die mikpunt was die Zimbabwe Ruïnes in die destydse Rhodesië. Sover ek kan onthou was enkele toerlede Barry de Vos, Janette Visser, Piet Marais, Annatjie van der Merwe, Maat Bekker, Frikkie van Zyl, Nicol van der Merwe, Babs van Heerden, Andre

Müller, Pieter Conradie, Eva Giessler, Nicolaas de Bois en June Wessels. Op Potchefstroom het Petro Olivier afgeklim.

Ons was in vervoering en betowerd by die aanskouing van die ongeveer 1 000 jare oue Zimbabwe Ruïnes.

Professor Bruwer, kenner van die Ruïnes, het ons groep op 'n maanverligte aand ingewy in die geheimenisse en magiese versluisering van die herkoms van die bouers. Sy besonderse vertelstyl

het ons erg benoud laat voel in die donder gange.

'n Paar van ons het vroeër besluit om onder wit lakens in die gange weg te kruip en dan op kritieke stadium van die vertelling amok te maak. Die professor was nie geamuseerd nie en het ons betig as ons sou die geeste verstuur het!

Ons jonges het terdeë ons eerste kennismaking met die buiteland geniet. (Brief verkort. Red.)

PLAASJAPIE SE *sikspenswonderwerk*

Roelf Lombard, Wingatepark

Ek het in 1949 as 'n regte plaasjapie met min sakgeld op Stellenbosch gekom. Ek was 'n alleenmens, het nie maklik vriende gemaak nie en min uitgegaan. Een Saterdag het ek 'n dame van die onderwyskollege gevra om die middag saam met my na die inter-universitêre atletiek te gaan kyk.

Ek het sewe sjielings en ses pennies (75 sent) besit. Die toegang by Coetzenburg was drie sjielings vir ons twee. By die ingang van die pawiljoen het ek met 'n skok verneem dat ek daar nog vyf sjielings moes betaal. Ek was in 'n groot verleentheid en te skaam om vir die

dame te sê dat ek nie genoeg geld het nie.

Toe dit amper my beurt was om te betaal, het ek moedeloos my hande in my baadjiesakke gesteek. In een sak het ek 'n muntstuk gevoel. Dit was 'n sikspens! Dit het my uit my verknorsing gered, maar ek het nie geld gehad om vir die dame 'n koeldrank te koop nie en was te skaam om dit vir haar te sê.

Omdat my sakgeld min was, het ek van elke pennie geweet. Daardie sikspens was beslis nie tevore in my sak nie. Die enigste verklaring wat ek het, is dat die Here 'n engel gestuur het om dit daar te sit. Ek gee aan Hom al die eer. Dit was sy sikspenswonderwerk!

MATIELAND SE BAADJIE

Suzon Fourie, Parys

Ek is so verras met die nuwe baadjie van Matieland en sal dit graag nog in die toekoms wil ontvang.

Dr Gerrit Viljoen, Zeerust

Baie dankie vir *Matieland*. Dit was weereens lekker om dit te lees en om ou herinneringe op te roep.

Geluk ook met die voorblad en artikel van Fiona van Kerwel. Dit was goed om te lees hoe sy ten spyte van moeilike kinderjare tog opgestaan het en spesifiek hoe sy haar aan die US kon bekwaam en haar opleiding gebruik in die Woordfees Open Wêreld.

Die artikel oor die Landbou Fakulteit het my ook weereens laat trots voel dat ek ook daar studeer het en hoe ons landbouers hul plek in die boerdery kon volstaan. Op 'n stadium was dit hoofsaaklik Oud-Maties wat in die vernaamste poste van die Departement Landbou gedien het.

My gedagte gaan ook terug na oom Pietie le Roux se Boereorkes waarin ek vir 16 jaar die trekklavier gespeel het. Dit was 'n groot orkes en elke keer wanneer iemand benodig was het ons van heinde en verre gekom om te gaan saam speel. Ek dink op 'n stadium was ons 12 trekklaviere om nie eens van die kitare en ander instrumente te praat nie. Dit was nie 'n dansorkes nie, maar het ons geld ingesamel vir die Reddingsdaadbond. Hierdie geld is later oorgeplaas na 'n ander fonds en kon my kleindogter wat tans tweede jaar medies is, ook uit daardie fonds geholpe raak by wyse van 'n lening.

Laastens was ek ook vir 'n paar jaar die begeleier by die Volkspele Laer waar wyle ds Lukas Theron die leier was. Dit was elke Vrydagaand 'n heerlike samekoms in die ou Jokksaal. Ek wonder of die Laer nog bestaan en ons Afrikaanse volksang nog gehoor word.

DANKIE VIR 'N WONDERLIKE SONOP REÛNIE

Me Engela Coetzee, Pretoria

Dit was 'n heerlike sonskyndag toe Sonop Dameskoshuis se fees-naweek van 12 tot 14 September 2008 uiteindelik aangebreek het. Groot opgewondenheid het die atmosfeer rondom die gerestoureerde oude dame gevul en uitroep van blye weersiens het deur die rustige omgewing geklief. Sonop het met 'n pragtige nuwe baadjie of is dit nou rok, gedartel in die koel lentebriesie.

Dit is nie aldag dat daar 'n sewentigste verjaarsdag gevier word nie! Voor die koshuis het die nuutaangeplante populierbome met hul eerste fyn blaartjies gespog en die splinternuwe houtbankies in die tuin het uitnodigend gewink. Die interessante nuwe hortjies voor die koshuis se vensters het vriendelik geknippe en menige jong dame sou onmoontlik die nuwe aansig van hierdie tradisieryke ou koshuis kon weerstaan.

Die Vrydagaand-geselligheid sou binnekort begin. Die voorportaal was lieflik met blomme getooi en binne het "Die Keteltjie" se tafels onder heerlike eetgoed gekreun. Interessante onthullings is deur die verskillende

primarij onder groot gelag verklap! Wat 'n fees was dit nie!

Saterdagoggend het ongeveer tweehonderd dames in die ruim eetsaal laer getrek en weereens het die pragtig versierde tafels en verdere vertellings van weleer die siel verryk. Die eetgoed was smaaklik en spoggerig.

Ek was skielik weer jonk en het stemme uit die verre verlede hoor opklink. Dit was die sestigerjare en die eerstejaars moes nog telefoondiens doen. Ons mag ook nie langbroeke gedra het nie en ek onthou hoe koud ons by die Bainskloofkampe gekry het! Die volk moes rokkies dra, koud of te not.

En die Sangfeeste! Dit was onmisbaar lekker. Daar was so baie om te onthou. So baie besluite wat geneem moes word. Ons het soveel wysheid kortgekom!

Wat 'n wonderlike voorreg was dit nie om 'n tydperk van jou lewe op Stellenbosch te kon deurbring!

Geniet die jare as Matiestudent en ek hoop my kleindogters sal ook die voorreg hê om 'n Matie te word en om in ons vriendin Sonop tuis te gaan!
(Sien artikel op bl 43.)

My verbintenis met Stellenbosch

Me Leta Morkel, Greenhills

Ek wil vertel van my hegte en unieke verbintenis met die US, my Alma Mater. Ek is Aletta Roux Morkel gebore van Rhyn (noemnaam Leta) en was 'n student vanaf 1944 tot einde 1946 (BA 1945 (Afrikaanse en Duits).

My suster, Mariechen Naudé (gebore van Rhyn) was 'n student van 1937 tot einde 1940 (BA, HOD).

My seun, Cyril Albertus, was in Wilgenhof in 1970 en slaag buitemuurs B.Juris.

My vader, Albertus Johannes Roux van Rhyn (BA 1912 en MA 1913) het later sy doktorsgraad in Skeikunde in Frankfurt, Duitsland verwerf. Hy was later skool-prinsipaal in Calvinia; koerant hoof-redakteur (Die Volksblad); parlamentslid en kabinetsminister en ook Hoë-Kommissaris in Londen, 1959 - 1961. Hy het by die ou Victoria College studeer.

My moeder, Helene van Rhyn (gebore de Villiers) was ook 'n student op Victoria College (BA 1912). Ek het 'n portret waarop my ouers langs

mekaar met hul togas en kopstukke sit soos nou nog op plegtighede gedra word.

My moeder het twee boeke geskryf. *Hugenote Bloed* is voorgeskryf vir Std 8 Laergraad tale. Terloops daar was in daardie jaar net 14 studente wat BA grade verwerf het - en net twee dames. BA het destyds het BSc ook ingesluit.

My eggenoot, wyle Pieter Morkel, was 'n student vanaf 1943 tot middel 1947. Hy behaal ook sy BA en later sy MA en doktorsgraad in Industriële Sielkunde aan die US. Sy tesis was gemonitor deur die destydse prof PA Theron. Die graad het hy in Desember 1963 in die Stellenbosch Stadsaal ontvang - 'n trotse oomblik vir my.

Verskoon my handskrif, ek word in September 82. Ek onthou nog soos gister my drie jaar in Huis de Villiers. Dit was van die gelukkigste jare van my lewe in die pragtige Eikestad.

Matieland bring goeie herinneringe